

Slovenski Pravniki.

Leto XVIII.

V Ljubljani, 15. januarja 1902.

Štev. 1.

O načelu pravnomočnosti izvršilnega, oziroma rubežnega dovolila, na katerem sloni pristop, in načelu jednotnosti postopanja v slučaju pristopa.

Spisal **Henrik Sturm**, c. kr. okrajni sodnik.

Jednostavno, gladko in hitro se razvija in dokonča postopanje pri izvršilu, bodisi na premične stvari ali na nepremično imovino, ako nastopi nasproti zavezancu le jeden zahtevajoči upnik. Okorno pa postane dražbeno, oziroma prodajno postopanje, ako k temu pristopi še kak upnik. Težavno in zapleteno je že ravnanje s spisi (manipulacija) za pisarniškega uradnika vsled motitve, katero povzroči pristop. Za to, da se v izvršilni register vpisuje pravilno in spisi obdrže v dobrem redu, mora pisarniški uradnik ne le temeljito poznati zamotana določila glede vpisov v izvršilni register (§ 233 posl. reda ter nared. pravosod. min. z dne 15. oktobra 1899 št. 23707), temveč mora posebno dobro znati nič manj zapletena določila naredbe pravosodnega ministrstva z dne 15. novembra 1898 šte. 25596, zadevajoča ravnanje s spisi v slučaju pristopa. Ako ni pisarniški uradnik na svojem mestu in nima vedno pred očmi teh določil, takoj zabrede in spise spravi v največji nered. Še več pozornosti in pazljivosti pa zahteva pristop od sodnika v svrhu, da se skladajo njegove rešitve in sklepi z zakonitimi določili v formalnem in stvarnem pogledu.

Kedaj in kako je dovoliti pristop, o tem so določila v §§-ih 139, 267 zvrš. reda. Slično določilo ima izvršilni red za prisilno upravo v §-u 103 zvrš. reda, vendar, ker se stavljenja vprašanja nanašajo samo na dražbeno in prodajno postopanje, ne pride tu v poštev prisilna uprava. Da se pojmi ne zamenjajo, treba je pred vsem ločiti sklep o pristopu od sklepa, s katerim se je dovolila prisilna dražba, oziroma rubežen ter na katerem

sloni pristop. Ta dva sklepa nista namreč vselej skupaj združena. Pri prisilni dražbi je dovolilo izvršila tedaj ločeno od dovolila pristopa, ako ni izvršilno sodišče dovolilo prisilne dražbe pristopivšemu upniku, ampak katero drugo; v tem slučaju dovoli izvršilno sodišče samo pristop. Če je pa izvršilno sodišče objednem tudi dovolilno, potem je dovolilo izvršila združeno z dovolilom pristopa v jednem sklepu. Pri prodajnem postopanju pa ni mogoč samo omenjeni vzrok ločitve, ampak prav mnogokrat je ločeno dovolilo izvršila od dovolila pristopa takrat, kadar se kateremu upniku dovoli najprej rubežen in potem šele prodaja kot pristop, akoravno je dovolilno sodišče objednem tudi izvršilno. Vendar tudi tedaj, kedar je izvršilno dovolilo združeno z dovolilom pristopa, ločiti je drugo od drugega, ker je v njunem pravnem pomenu in učinku velika razlika. V le-tej razpravi se radi tega strogo vzdržuje ta razlika. Govori se o izvršilnem, oziroma rubežnem dovolilu zase in o dovolilu pristopa zopet zase. Razlikuje se nadalje izvršilno dovolilo glede pristopivšega upnika od izvršilnega dovolila za prvotnega zahtevajočega upnika s tem, da se prvo omenjeno dovolilo navaja kot izvršilno dovolilo za pristopivšega upnika.

Razpravlja je o naslovnem predmetu preiskavati in rešiti je vprašanje, kakega vpliva in učinka je v slučaju pristopa ustavitve, dovoljena vsled predloga samo jednega upnika, na nadaljni razvoj dražbenega, oziroma prodajnega postopanja, ako izvršilno dovolilo, na katerem sloni pristop, ni še pravnomočno.

Glede dražbenega postopanja določa § 139 odst. 2 izvrš. reda, da morajo pristopivši upniki dražbeno postopanje sprejeti v istem položaju, v kakoršnem je bilo za časa pristopa. Jednako se glasi § 267 odst. 2. izvrš. reda glede prodajnega postopanja. Postopanje je torej jednotno, dasi je več zahtevajočih upnikov, ter ga je moči ustaviti le tedaj, ako objektivno izgubi svojo podlago ali svoj smoter, ali pa če veljajo subjektivni vzroki ustavitve proti vsem dejansko vdeleženim upnikom. Dokler pa ta slučaj ne nastopi, pomeni ustavitve samo izstop posameznih upnikov, ne pa konec dražbenega postopanja sploh (nagibi k §-u 206 zv. r.). Pač bi se, navajajo nadalje nagibi bistveno, to vprašanje dalo tako urediti, da bi se v slučaju ustavitve iz razloga, ki ne velja jednako za vse upnike, postopanje »ipso iure« na-

daljevalo, vendar sodnik ne more znati, kaj se je med upniki izvensodno dogovorilo in ako se ne strinjajo vsi upniki z ustavitvijo. Radi tega določa § 206 zvrš. reda — in to velja tudi za prodajno postopanje (§ 282 zvrš. r.) — da mora sodišče, kadar se postopanje ustavi ali odloži iz vzroka, ki ne velja jednako proti vsem upnikom, zahtevajočim dražbeno postopanje, tedaj, ko priobči sklep o ustavitvi ali odložbi, pozvati druge zahtevajoče upnike, da naj izrečejo v 14 dneh, da bodo nadaljevali dražbeno postopanje, ker bi sicer pravni nasledki, združeni v posameznem primeru z ustavitvijo ali odložbo, zadeli tudi nje. V odgovoru na vprašanje k §-u 206 (naredb. prav. min. z dne 3. decembra 1897 št. 25801) se navaja mnenje najvišjega sodišča, po katerem je do preteka 14dnevne dobe dražbeno postopanje neovirano nadaljevati in šele tedaj ustaviti, oziroma odložiti, kedar ni nobeden pozvanih upnikov pravočasno oddal izjave, da hoče izvršilo nadaljevati. Zavaljo tega se ne sme, kakor povdarja v dodatku k temu mnenju pravosodno ministrstvo, odrejeni dražbeni narok, ki pade v napominano 14dnevno dobo, niti opustiti, niti preložiti.

Jasno je, da to navedeno mnenje najvišjega sodišča, katero izraža načelo, da je do preteka vprašljive 14dnevne dobe postopanje neovirano nadaljevati, popolnem soglaša z besedilom in smislom §-ov 139 in 206; isto velja pa tudi glede napominanega nazora pravosodnega ministrstva. Vendar sega to soglasje samó tako daleč, v kolikor pridejo v poštev določila navedenih §§-ov ter v kolikor ni nadaljevanje dražbenega, oziroma prodajnega postopanja v protislovju z drugimi pozitivnimi zakonitimi določili.

Čestokrat se pripeti, da pristopi kak upnik k dražbenemu ali prodajnemu postopanju vsled sklepa, v katerem je dovolilo pristopa združeno z izvršilnim dovolilom, le nekoliko dni pred že določenim dražbenim narokom, tako da včasih niti mogoče ni zavezanca o dovolitvi tega pristopa obvestiti pred omenjenim narokom. Denimo slučaj, da je pristopil k dražbenemu postopanju le jeden upnik ter da je prvotni zahtevajoči upnik po dovolitvi pristopa predlagal ustavitev dražbenega postopanja iz razloga, ki ne velja za pristopivšega upnika, dražbeni narok pa naj bi se vršil na pr. že drugi ali tretji dan po vložitvi omenje-

nega predloga. Zavezanca je bilo komaj mogoče, recimo šele dan pred dražbenim narokom, obvestiti o dovolitvi pristopa. Ali naj bi v tem slučaju obveljal nazor pravosodnega ministrstva, da se ne sme dražbeni narok niti opustiti niti preložiti, ker je postopanje vključno s pristopu jednotno? Gotovo ne. Kajti zavezancu je v tem slučaju radi kratkega časa nemogoče stopiti v kak dogovor s pristopivšim upnikom; in z opravo dražbenega naroka bi se mu odvzela možnost, preprečiti izvršilo, vzlasti pa bi neovirano nadaljevanje postopanja bilo naravnost nezakonito zgol radi tega, ker izvršilno dovolilo za pristopivšega upnika še ni pravnomočno.

Dražba ali prodaja je pač tako važno izvršilno dejanje, da je zakonodavec sam moral kavitelo postaviti, da se neopravičeno ne izvrši in da se zabrani nepovratna škoda, ki bi sicer utegnila zadeti zavezanca. Glaven pogoj izvršila je vendar ta, da mora, ako dospe postopanje že do dražbenega naroka, vsaj izvršilno dovolilo postati pravnomočno najkasneje do tega naroka.

To načelo izraža izvršilni red ne samo glede izvršila na nepremično imovino, ampak tudi glede izvršila na premične stvari. Za dražbeno postopanje določa namreč § 169 odst. 3 izvrš. reda, da se ne sme opraviti dražba, dokler ne zadobi dovolitev dražbe pravnomočnosti; glede prodajnega postopanja pa navaja § 266 izvrš. reda, da se sme opraviti prodaja, dokler ne zadobi dovolitev rubeža pravnomočnosti, samo tedaj, kedar so se zarubile stvari, ki bi se takšne, kakoršne so, po daljši hrambi izpridile, ali kedar bi zarubljene stvari, če se prodaja odlaga, znatno izgubile na vrednosti in zahtevajoči upnik dá varščino za vsako škodo, ki bi nastala zavezancu iz prezgodnje prodaje.

Kakšne posledice bi utegnilo izvršilo imeti, če bi se ne bilo treba držati omenjenega načela, se lahko razvidi iz nastopnega primera. Recimo, da je v našem prej omenjenem slučaju pristopivši upnik zgrešil pravega zavezanca, katerega osebno niti ne pozna, samo radi tega, ker ima njegov dolžnik popolnoma enako krstno ime in priimek ter biva v istem kraju, njegov izvršilni naslov pa ne poda nikakega razloga za to, da ne bi bil njegov dolžnik isti z zavezancem, proti kateremu se je že uvedla prisilna dražba. Zaprošeni pristop, združen z izvršilnim dovolilom

mu je torej bilo dovoliti. Ker se je pa kratko pred dražbenim narokom dovolil, nikakor ne more postati pravnomočen še pred tem narokom. Dasi je prvotni zahtevajoči upnik koj po dovolitvi pristopa ustavil postopanje, ne bi se smel po napominanem mnenju najvišjega sodišča ter po nazoru pravosodnega ministrstva dražbeni narok niti opustiti niti preložiti, ampak se bi moral opraviti. Se ve, da bi mogel zavezanec, če bi se zglasil pred dražbenim narokom pri izvršilnem sodišču, dražbeni narok preprečiti s tem, da bi takoj vložil tožbo, naj se izreče, da nima izvršilni naslov pristopivšega upnika nobene moči proti njemu, ter bi objednem prosil odloga (§ 42 izvrš. reda). Kaj pa, če se ne bi zavezanec zglasil pri izvršilnem sodišču niti prej, niti na dražbe dan? Zemljišče bi se dražbenim potom prodalo in zavezanec bi o tem zvedel šele po vročitvi sklepa o podelitvi domika. Po §-u 187 izvrš. reda pa smejo sklep, s katerim se podeli domik, izpodbijati z rekurzom samo tiste osebe, ki so bile navzočne pri dražbenem naroku in katere je bilo poprašati, ali zglase upor. »Dura lex, sed lex« — bi dejal marsikdo.

Vkljub omenjenemu določilu §-a 187 sem pa mnenja, da bi se rekurznemu sodišču bilo ozirati v tem slučaju na zavezančev rekurz. Glavni pogoj za opravo dražbenega naroka je, kakor že omenjeno, ta, da vsaj dražbeno dovolilo, oziroma izvršilno dovolilo za pristopivšega upnika postane pravnomočno do dražbenega dne. Ako se ni izpolnil ta pogoj, je to gotovo ničnostni razlog. V našem slučaju bi se lahko reklo, da se je dražbeno postopanje z ozirom na ustavitev od strani prvotnega zahtevajočega upnika ter oziraje se na to, da izvršilno dovolilo za pristopivšega upnika ni bilo še pravnomočno za časa dražbe, nadaljevalo ne glede na sklep, storjen o njega ustavitvi (§ 184 št. 4 izvrš. reda). Ker je pa po §-u 186 izvrš. r. domik odredi tudi tedaj, kedar se pokaže kako drugače — ne samo vsled zglasitve upora — da je kaj v §-u 184 št. 2, 3, 4, 6 in 7 omenjenih pogreškov, moglo bi rekurzno sodišče to določbo »per analogiam« uporabiti, kajti § 186 ne razločuje, na kak drugi način se je kateri napominanih pogreškov pokazal, in zato lahko v to svrho brezdvomno služi tudi zavezančev rekurz; nikake zakonite zaslombe pa ni, da bi določba §-a 186 veljala samo za prvo instanco, a ne tudi za višje instance. Le na ta način bi se

dalo izogniti določilo §-a 187, rekurzu zavezančevemu ugoditi ter dražbo razveljaviti.

Še eklatantneje je, če si mislimo, da je v uprav navedenem slučaju pristopil upnik k prodajnemu postopanju pri izvršilu na telesne reči, ki so se izročile v hrambo tretji osebi, in da so vse druge eventualnosti iste, kakoršne so se prej navedle. Zavezanec ni bil pri prodaji navzoč in prodaja se je opravila, dasi je prvotni zahtevajoči upnik ustavil postopanje in dasi ni stopilo v pravno moč izvršilno dovolilo za pristopivšega upnika, ki se je le v osebi zavezanca zmotil. Kupci so pridobili lastninsko pravico do kupljenih stvari (§ 367 obč. drž. zak.) in škoda, ki se je zavezancu s tem učinila, utegne biti nepovratna (na pr. pri »pretium affectionis«). Po pravici bi se lahko reklo: »summum ius, summa iniuria«.

Prav tako, kakor §-a 139 in 267 izvršilnega reda glede pristopa izražata načelo jednotnosti dražbenega, oziroma prodajnega postopanja (Czoernig: »Vorlesungen über die Executionsordnung« stran 114), izraženo je v §-ih 169 in 266 izvrš. reda tudi načelo pravnomočnosti izvršilnega dovolila, katero ima veljati splošno neglede na to, se je li dovolil kak pristop ali ne. Poslednje mnenje potrjuje tudi najvišje sodišče z odločbo, vpisano v knjigo judikatov št. 152, oziroma št. 301 urad. zbirke, s katero je, če tudi zadeva ta odločba rešitev nekega drugega pravnega vprašanja, izreklo, da mora rubež, ki se dovoli pristopivšemu upniku, za časa oprave prodaje biti pravnomočna v smislu §-a 266 izvrš. reda.

V odgovoru na vprašanje k §-u 206 izvrš. reda navedeno mnenje najvišjega sodišča ter nazor pravosodnega ministrstva veljata torej le toliko, kolikor zadevata pristope, glede katerih so izvršilna dovolila za časa dražbe pravnomočna. Če ni izvršilno dovolilo, na katerem sloni pristop, pravnomočno za časa dražbe ali prodaje, tedaj ne velja povsem načelo jednotnosti v svojem ožjem pomenu.

Za vprašanje, kakega vpliva je to, da ni še pravnomočno izvršilno dovolilo, na katero se opira pristop, v slučaju, če se

postopanje ni od nobene strani ustavilo — razlikovati je med zvršilom na nepremično imovino in med zvršilom na telesne stvari. Pri dražbenem postopanju, katero teče vsled predloga prvotnega zahtevajočega upnika, ne da bi ta upnik predlagal kako ustavitev do dne dražbe, je pač nemerodajno, je li za časa dražbe zvršilna dovolitev za pristopivšega upnika pravnomočna ali ne, kajti zemljišče je bilo zdražiti že na podlagi zvršilne dovolitve, katero je prvotni zahtevajoči upnik zadobil pravnomočno. V tem slučaju velja torej povsem načelo jednotnosti. Drugače je pa pri zvršilu na telesne reči.

Po §-u 279 zvrš. reda je prodajo zaključiti, brž ko zadostuje doseženo izkupilo za poplačilo zvršljivih terjatev vseh upnikov, ki postopajo z zvršilom po prodaji, in pa za založbo vseh pripadkov teh terjatev in stroškov zvršila. To določbo je z ozirom na § 266 zvrš. reda le tako tolmačiti, da morajo zvršilna dovolila glede vseh tistih upnikov, ki postopajo z zvršilom po prodaji, za časa prodaje biti že pravnomočna. Popolnoma pravilen je torej nazor pravosodnega ministrstva (v odgovoru na vprašanja k §-u 266 zvrš. reda), da mora pred opravo prodaje zvršilno sodišče (zvršilni organ) uradoma ustanoviti začetek pravnomočnosti rubežnega dovolila. Le glede tistih terjatev, glede katerih je zvršilno ali rubežno dovolilo postalo pravnomočno, sme se torej prodaja opraviti, glede drugih pa ne. Mislimo si, da se je za prvotnega zahtevajočega upnika zarubilo 5 kosov premičnin. Pristopivši upnik je segel na iste premičnine in radi tega pristopil k prodajnemu postopanju. Pri prodaji se pa pokaže, da zadostuje za pokritev prvotnega zahtevajočega upnika že izkupilo od 3 kosov premičnin, ker so se jako dobro prodale. Če zvršilno, oziroma rubežno dovolilo za pristopivšega upnika ni še pravnomočno za časa prodaje, mora zvršilni organ nadaljno prodajo opustiti, dražbeni narok je pa preložiti, dokler pravnomočno postane omenjeno dovolilo. Tako zahteva načelo pravnomočnosti zvršilnega, oziroma rubežnega dovolila. Le tedaj, kedar se zavezanec pri dražbenem naroku odreče izpodbijanju rubežnega dovolila za pristopivšega upnika, zamogla bi se prodaja z zavezančevim izrečnim dovoljenjem nadaljevati tudi v svrhu poplačila terjatve pristopivšega upnika, sicer pa ne.

Praktično je, ako se v slučaju pristopa k prodajnemu postopanju že v sklepu o dovolitvi pristopa tedaj, ko se že pri tej dovolitvi zanaprej ve, da ne more izvršilno dovolilo za pristopivšega upnika postati pravnomočno do dne prodaje, pripomni k obrazcu št. 228 b (oziroma št. 167 b), da se bo že odrejeni dražbeni narok opravil tudi v prid pristopivšega upnika samo onda, ako se zavezanec s to opravo zadovolji, sicer pa da se dražbeni narok po opravi prodaje preloži v prid tistih upnikov, katerih izvršilna ali rubežna dovolila so pravnomočna postala do dne prodaje, ako bi od zarubljenih stvari še kaj ostalo. Te prakse naj bi se sodišča držala, ker le na ta način se da preprečiti zmeda, ki utegne nastati vsled različnih predlogov, stavljenih tekom postopanja v slučaju pristopa. Za vzgled take zmede se navaja koncem te razprave zanimiv slučaj.

Pri nadaljnjem vprašanju, kako se je ravnati v slučaju ustavitve, ni razlikovati med dražbenim in prodajnim postopanjem, namreč tedaj ne, kedar sta na strani upnikov le prvotni zahtevajoči upnik ter jeden pristopivši upnik. Če prvotni zahtevajoči upnik ustavi postopa nje pred dražbenim narokom iz razloga, ki ne velja za pristopivšega upnika, in če se za časa dovolitve ustavitve ve, da izvršilno dovolilo za pristopivšega upnika ne more postati pravnomočno do dne dražbe ali prodaje, potem je dražbeni narok preložiti za toliko časa, dokler omenjeno izvršilno dovolilo postane pravnomočno za pristopivšega upnika. Hkratu je pa pristopivšega upnika, ko se mu priobči sklep o ustavitvi, pozvati, da se naj izreče v 14 dneh, ali bode nadaljeval dražbeno, oziroma prodajno postopanje, ker bi sicer pravni nasledki ustavitve zadeli tudi njega. —

Pretresal sem najvažnejše slučaje vpliva izvršilnega dovolila, na katerem sloni pristop, ako to izvršilno dovolilo ni še pravnomočno za časa dražbe ali prodaje. Po istem načelu, na katerem slonijo ti slučaji, načelu pravnomočnosti izvršilnega dovolila, se pa lahko vsi drugi slučaji rešijo, ki se podajo vsled tega, da se je dovolilo več pristopov.

Utegnil bi morebiti kdo ugovarjati, da razmotrovani slučaji ne rešijo popolnoma stavljenega vprašanja tedaj, kedar se v prid tistih upnikov, katerih izvršilna dovolila so bila pravnomočna v času prodaje, opravi prodaja in se že pri tej prodaji doseže to-

liko izkupila, da po poplačilu teh upnikov še nekaj preostaja od izkupila za pristopivšega upnika, čigar zvršilno dovolilo še ni pravnomočno bilo za časa prodaje; bode li moči ta ostanek vporabiti za le-tega upnika, kedar njegovo zvršilno dovolilo postane pravnomočno? Brez dvoma; saj pristopivši upnik zadobi zastavno pravico na zarubljene in prodane predmete in ta zastavna pravica s prodajo zarubljenih stvari preide na izkupilo kakor njih surogat.

Prav lahko je zvršilno dovolilo za pristopivšega upnika pravnomočno za časa dražbenega dne, sklep o pristopu samem pa ne. To se posebno lahko pripeti takrat, ako se je pri zvršilu na premične stvari pristopajočemu upniku dovolila najprej rubežen, in potem šele prodaja kot pristop. Vprašanje glede pravnomočnosti pristopa v ožjem pomenu, moglo bi pa biti aktualno k večjemu pri prodajnem postopanju.

Zakon nikjer ne zahteva izrečno niti glede sklepa, s katerim se prodaja dovoli, da mora biti ta sklep o priliki prodaje pravnomočen, ampak zahteva samo, da mora biti dovolilo rubežni pravnomočno za časa prodaje (§ 266), če niso dani v tem §-u navedeni pogoji prejšnje prodaje. Še manj pa je moči zahtevati pravnomočnost glede sklepa o pristopu samem. Saj mora biti že uvedeno prodajno postopanje, ko pristopi kak drugi upnik, in s tem, da se pristopajočemu upniku dovoli prodaja, se zvrši »eo ipso« pristop k istemu. Dalo se bi jedino le vprašati, ali ne velja tudi glede pristopa določba §-a 273 zvrš. reda? Po tej določbi mora biti med rubežem in dražbo najmanj 3 tedne časa. Če je pristop že pravnomočen ali ne, to prav nič ne vpliva na že določeni dražbeni narok, kajti v tem oziru velja načelo jednotnosti postopanja v popolni meri. Ni namreč merodajno, ali se je pristop vršil pri prodajnem postopanju manj ali več časa po določitvi dražbenega dne. Ako je bil v času pristopa že določen dražbeni narok vsled pogona s strani prvotnega zahtevajočega upnika, potem mora pristopivši upnik prodajno postopanje sprejeti v tistem položaju, v kakoršnjem je bilo za časa pristopa. Že določeni dražbeni narok velja potemtakem tudi za pristopivšega upnika.

Sicer pa ima zakoniti predpis §-a 272 zvrš. reda le določitev dražbenega dne v misli in uporabiti ga je le pri tistih od-

redbah, s katerimi se določi dražbeni narok. To mnenje izraža tudi zgoraj omenjena, v knjigo judikatov vpisana odločba najvišjega sodišča.

Uprav navedeni razlogi pa veljajo tudi za pristop k dražbenemu postopanju in je v istem smislu interpretovati določbi §-ov 169, odst. 2 in 84 št. 1 zvrš. r., po katerih mora rok med dnevom, ko je bil določen dražbeni narok, in med dražbenim narokom znašati najmanj 1 mesec.

(Konec prih.)

Doneski k zgodovini slovenskega vseučiliškega vprašanja.

II. Slovenska pravoslovna predavanja v Ljubljani.¹⁾

»Slov. Pravniki« l. 1893 na str. 359 in nasl. poroča, kako se je uvedel v Ljubljani l. 1849. slovenski učni tečaj za civilno in kazensko pravo, kako pa je tudi ponehal po nekoliko tednih. S koliko navdušenostjo sta se prva docenta Mažgon in dr. pl. Lehman lotila svoje naloge, to kažeta njuna prva nagovora. Nagovor Mažgonov je po »Sloveniji« l. 1849. št. 34 že priobčen v našem listu na navedenih mestih. Nagovor dr. pl. Lehmana dne 1. junija 1849 pa se je glasil, mnogostransko zanimiv, po »Sloveniji« l. 1849. št. 46 tako-le:

»Poklican od visociga ministerstva javniga uka avstrijsko kriminalno pravdo (avstrijske kaznovavne postave) v domorodnim slovenskim jeziku učiti, nastopim danes svojo učiteljsko opravilo.

V trdim zaupanju, de me boste kot rojaka in prijatla sprejeli, štejem tudi na vašo dobrovoljnost ino na vaše prizanašanje.

Če mi v mojih govorih beseda prav ročno iz ust ne pojde; če se morde kakikrat nerazumljivih besed poslužim, če je včasih preveč po dolensko zavijem, ko sim rojen novomeščan, ali če zoper slovnico grešim, Vas prosim premisliti, de je vsak začetik težak, in de je posebno težko v rečeh višjiga znanstva razložno

¹⁾ Glej »Slov. Pravniki«, l. 1901. str. 344 in nasled.